

O.D. Ottesen, "Blomsterbillede", 1885 (Udsnit). Tilhører Ribe Kunstmuseum

Kunst på bordet!

Skønhed går aldrig af mode - og det gør vores tanker om livets forgængelighed og naturens forfald heller ikke. Oplev et overflødhedshorn af værker med opstillinger af frugter, stearinlys, halvtomme karafler og bugnende fader i den elskede stilleben-genre på Kunstmuseum Brandts.

Kunst på bordet! Fra den 10. oktober på Kunstmuseum Brandts

Ting er ikke bare ting. Vi omgiver os med ting, der betyder noget særligt for os, og vi lægger fotos af hverdagsting op på diverse digitale platforme. *Stilleben* – de omhyggeligt arrangerede opstillinger af objekter – har i århundreder fascineret kunstnerne. En elsket genre, der både rummer store følelser og stille liv, ekstravagant livsstil og fordærv.

Nu præsenterer Kunstmuseum Brandts genren mere end 90 værker, der strækker sig over mere end 400 års kunsthistorie: fra 1600-tallets symbolladede billeder til nutidens legesyge fortolkninger.

Billeder af døde sild, granatæbler og blå druer, dødningehoveder, brød og vin, kan virke simple i al deres enkelhed, men i mødet med værkerne på tværs af tiden afsløres en gribende poesi og overraskende dybde. Her er det nære, det ordinære og det ekstraordinære.

For mange kunstnere er genstandene ladede med symbolske betydninger om det spirende liv og den kommende død, erotik og forfængelighed – for andre handler det om teknik og eksperimenter med form og farve.

400 års kunsthistorie

Udstillingen viser, hvordan genren har udviklet sig som en spejling af både kunstneriske og samfundsmæssige strømninger gennem tiden.

I 1600-tallet var de opstillede stilleben oftest bestilte værker, som kun de rigeste havde råd til, og som gerne skulle afspejle en ekstravagant livsstil, malet så perfekt som muligt. Udstillingen viser flere internationale hovedværker fra perioden, blandt andet *Opstilling med Skinke* af hollandske Pieter Claesz og *Opstilling med blomster og insekter* af den flamske kunstner Catharina Ykens, en af kunsthistoriens første kendte, kvindelige malere.

I 1700 og 1800 - tallet var der ikke længere blot tale om bestilte værker, så kunstnerne definerede i højere grad genren selv. Mange refererede til deres eget liv, og opstillingerne kunne være mere simple og hverdagsagtige. Udstillingen viser blandt andet værker af 1800-tallets kendte danske malere J.L. Jensen og O.D. Ottesen.

I 1800-tallet begyndte borgerskabets kvinder at male, oftest for at opnå nogle færdigheder, de kunne fordybe sig i senere i ægteskabet. Da kvinderne havde mange andre pligter i hjemmet, var et motiv med en opstilling af blomster og genstande i hjemmet nemmere at gå til og fra end de store landskaber og portrætter - som også rangerede højere på ranglisten over, hvad der ansås som rigtig kunst.

Modernisternes former og farver

I 1900-tallet blev værkerne præget af mellemkrigstidens fattigere kår og motiverne blev mere sparsomme og enkle. Eksempler på dette er modernisterne Ebba Carstensen og Christine Swane, der malede fuglebure, også som

symboler på deres eget liv. Modernisterne, herunder også Vilhelm Lundstrøm, Edvard Weie og Olaf Rude, var ikke optagede af tingenes symbolske betydning og forenkede former og farver. Det postmoderne hovedværk *Nature morte* fra 1900-02 af Odilon Redon og værket *Nature Morte* fra 1918 af Diego Rivera viser de internationale strømninger, der inspirerede flere danske malere i starten af 1900-tallet, heriblandt Georg Jacobsen, som også er repræsenteret i udstillingen.

I denne periode kom opgøret med flere af kunsthistoriens hierarkier; der var kommet en del offentligt tilgængelige museer til, og kunst skulle ikke længere være forbeholdt en elite.

Spoler vi helt frem til i dag, har samtidskunstnere som Kåre Frang, Anna Munk og Benedikte Bjerre udvidet genren til også at rumme skulpturer og installationer, og materialerne varierer nu fra oliemaleri til stof og broderi, silikone, træ og andre materialer. I Kåre Frangs værk *People understand butter* fra 2026 er smør lavet af silikone, og symboliserer ikke bare smør som fødevarer, men er også en refleksion over vores smørforbrug, supermarkedernes prisstigninger og konkurrence på priser. Anna Kristine Hvid Petersen bruger den klassiske oliemaling og perfektionistiske teknikker – men motiverne er mere abstrakte og sammensat af objekter, der ikke nødvendigvis passer sammen, modsat de klassiske stilleben.

- Vi er meget glade for, at vi i samarbejde med Nivaagaards Malerisamling kan lade to væsentlige danske samlinger gå i dialog med hinanden – fra de tidlige, klassiske mesterværker fra Nivaagaards Malerisamling til Kunstmuseum Brandts' samling af hovedværker fra modernismen. Med dette og en række fantastiske indlån kan gæsterne opleve en elsket genre i nyfortolkning og se, hvordan den spejler samfundsnormer og kunsthistorie gennem 400 år.

Stillebenet er aktuelt i dag, hvor mange af os også selv iscenesætter og fastfryser øjeblikke på sociale medier, som billeder på, hvem vi er og hvordan vi gerne vil opfattes, siger direktør for Kunstmuseum Brandts, Stine Høholt.

FAKTABOKS

Stilleben stammer fra tysk og betyder "stille liv" (still-leben)

Oplev Vilhelm Lundstrøms stramme opstillinger, Ebba Carstensens og Christine Swanes fuglebure, Pieter Claesz' Opstilling med skinke - side om side med værker af Edward Weie, Olaf Rude, Astrid Holm, Johanna Fosie og Ursula Munch Petersen, samt den helt nye samtidskunst repræsenteret af bl.a. Kåre Frang, Anna Munk, Anna Kristine Hvid Petersen og Benedikte Bjerre.

Kunst på bordet! Består af mere end 90 værker og udfolder sig over 750 m².

Udstillingen skabes i samarbejde med Nivaagaards Malerisamling, hvilket giver en unik mulighed for at lade to væsentlige danske museumssamlinger gå i dialog med hinanden.

Fra Nivaagaards Malerisamling opleves klassiske mesterværker fra 1600-tallet, hvor Kunstmuseum Brandts' samling især er karakteriseret af hovedværker inden for den danske modernisme.

Udstillingen er blevet til med støtte fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond og Augustinus Fonden.

Katalog:

I forbindelse med udstillingen udgives der et katalog i samarbejde med Nivaagaards Malerisamling.

Katalogets artikler giver forskellige indgange til udstillingens tematikker – fra det kunsthistoriske overblik til samtidsanalyse, teknisk og historisk værkanalyse, tværfaglige og teoretiske perspektiver.

Museumsinspektør på Kunstmuseum Brandts Simone Lind Rasmussens oversigtsartikel trækker linjer fra 1500-tallet til i dag med særligt fokus på stillebenets fortolkninger i dansk modernisme, og indskriver det hverdagslige som en central dimension i dansk modernismes stilleben.

Den amerikanske kunsthistoriker Catherine Powell-Warren analyserer i sin fagfællebedømte forskningsartikel genrens tidlige udvikling med særligt fokus på kvindelige kunstneres bidrag.

Forfatter og kulturskribent Martin Kongstad reflekterer over den kreative klasses brug af mad som identitets- og statussymboler såvel som over kredsløbet mellem måltid og billede på de mest kendte restauranter.

Museumsinspektør på Nivaagaards Malerisamling Lise Villemoes Grønvolds fagfællebedømte forskningsartikel undersøger gennem litterære eksempler af Inger Christensen, Vincenzo Latronico og Patricia Lockwood nogle af de andre måder, vi kan møde stilleben og opstillinger på i bred forstand, ikke mindst i den nye, digitale billedkultur.

I tre korte tekster, indsat mellem de længere artikler, giver samtidskunstnerne Anna Munk, Kåre Frang og Anna Kristine Hvid Petersen indblik i, hvordan de i dag tager stillebengenren i nye retninger: op i skala, ud i rummet gennem sanselighed, eller hen mod det levende.

PRESSEKONTAKT

Susanne More

Presse

Telefon: +45 2685 6002

Mail: susanne.more@brandts.dk

Jonas Elvig Nielsen

Kommunikation

Telefon: +45 2571 9417

Mail: jonas.elvig@brandts.dk

PRESSEFOTOS:

<https://brandts.dk/presse>

Kunstmuseum Brandts

Amfipladsen 7

5000 Odense C

Denmark

